

Projekt

z dnia 28 listopada 2025 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY GMINY BLIŻYN**

z dnia 2025 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
Przeciwdziałania Narkomanii oraz innych uzależnień na lata 2026-2029**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2025 r., poz. 1153) w związku z art. 4¹ ust. 2, ust. 2a i ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 2151) i art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1939 ze zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przeciwdziałania Narkomanii oraz innych uzależnień na lata 2026-2029, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Traci moc Uchwała Nr XXXIII/239/2022 Rady Gminy Bliżyn z dnia 29 marca 2022 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przeciwdziałania Narkomanii oraz Innych Uzależnień na lata 2022-2025, Uchwała Nr XLVII/329/2023 Rady Gminy Bliżyn z dnia 13 lipca 2023r. w sprawie wprowadzenia zmian do Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przeciwdziałania Narkomanii oraz Innych Uzależnień na lata 2022 - 2025, Uchwała Nr LII/358/2023 Rady Gminy Bliżyn z dnia 28 grudnia 2023 r. w sprawie wprowadzenia zmian do Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przeciwdziałania Narkomanii oraz Innych Uzależnień na lata 2022-2025.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2026 roku.

WOJT

Mariusz Wachnia

Uchwała pod względem prawnym
i redakcyjnym nie budzi zastrzeżeń

Radca Prawny
Monika Ceglińska
KL-1628

Załącznik do uchwały nr

Rady Gminy Bliżyn

z dnia.....2025 r.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH, PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
ORAZ INNYCH UZALEŻNIEŃ
NA LATA 2026-2029**

WSTĘP

W myśl ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 2151) oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r. (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1939 ze zm.) samorząd gminny jest zobowiązany do prowadzenia działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu, substancji psychoaktywnych i zachowań behawioralnych. W szczególności zadania wskazane w ustawie, obejmują:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową,
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, uzależnieniom behawioralnym w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć pozalekcyjnych,
- 4) prowadzenie działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym,
- 5) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
- 6) inicjowanie, wspieranie i prowadzenie działań, które zmierzają do ograniczenia używania alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych, w szczególności wśród dzieci i młodzieży,
- 7) inicjowanie, wspieranie i prowadzenie działań w zakresie profilaktyki zaburzeń, które wynikają z prenatalnej ekspozycji na alkohol, środki odurzające, substancje psychotropowe, środki zastępcze lub nowe substancje psychoaktywne oraz inicjowanie i wspieranie działań w zakresie pomocy osobom ze spektrum płodowych zaburzeń alkoholowych (FASD) oraz ich rodzinom lub opiekunom,
- 8) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
- 9) współpraca z przedstawicielami instytucji i organizacji, które zajmują się przeciwdziałaniem przemocy domowej, profilaktyką i rozwiązywaniem problemów związanych z nadużywaniem alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych, a także przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym,
- 10) pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego,
- 11) ograniczenie dostępności do alkoholu.

Realizacja zadań, prowadzona jest w postaci uchwalonego przez Radę Gminy Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przeciwdziałania Narkomanii oraz innych uzależnień, który stanowi część strategii rozwiązywania problemów społecznych i który uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania

narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia. Elementem gminnego programu mogą być również zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym.

Do realizacji zadań określonych w Programie mają szczególnie zastosowanie następujące akty prawne:

- 1) ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- 2) ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku przeciwdziałaniu narkomanii;
- 3) ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
- 4) ustawa z dnia 09 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- 5) ustawa z dnia 11 września 2015 roku o zdrowiu publicznym;
- 6) ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i wolontariacie;
- 7) ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej;
- 8) ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 roku o działalności leczniczej;
- 9) ustawa z dnia 13 czerwca 2003 roku o zatrudnieniu socjalnym;
- 10) ustawa z dnia 29 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych;
- 11) ustawa z dnia 08 marca 1990 roku o samorządzie gminnym;
- 12) ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- 13) ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 roku o ochronie zdrowia psychicznego;
- 14) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 roku w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021 - 2025;
- 15) ustawa z dnia 6 marca 2018 roku Prawo przedsiębiorców;
- 16) ustawa z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego.

Na terenie Gminy Bliżyn obowiązują przepisy związane z wykonywaniem zadań określonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi:

- 1) nr XXXII/252/2018 z dnia 28 czerwca 2018r. w sprawie zasad usytuowania na terenie gminy Bliżyn miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych,
- 2) nr XXXII/251/2018 z dnia 28 czerwca 2018 r. w sprawie określenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie gminy Bliżyn,
- 3) nr VII/58/03 Rady Gminy w Bliżynie z dnia 3 września 2003 r. w sprawie ustalania dni i godzin otwierania oraz zamykania placówek handlu detalicznego, zakładów gastronomicznych i zakładów usługowych dla ludności na terenie gminy Bliżyn oraz uchwały nr XVI/85/2012 Rady Gminy Bliżyn z dnia 14 lutego 2012 r. w sprawie zmiany uchwały Nr VII/58/03 Rady Gminy Bliżyn z dnia 3 września 2003 r. w sprawie ustalania dni i godzin otwierania oraz zamykania placówek handlu detalicznego, zakładów gastronomicznych i zakładów usługowych dla ludności na terenie gminy Bliżyn.

ROZDZIAŁ I. PROBLEMY SPOŁECZNE I ZAGROŻENIA WYNIKAJĄCE Z NADUŻYWANIA ALKOHOLU I SUBSTANCJI PSYCHOAKTYWNYCH

1. Opis problemu:

Alkoholizm, narkomania i przemoc domowa są problemami społecznymi, które powodują szkody we wszystkich sferach życia człowieka. Wpływają negatywnie na poczucie bezpieczeństwa społecznego, ogólny stan zdrowia, relacje rodzinne i międzyludzkie. Wśród przyczyn popadania w uzależnienia zasadniczą rolę odgrywają uwarunkowania społeczne, nieprawidłowe wzorce rodzinne, brak celów życiowych, utrata zatrudnienia.

Alkoholizm, narkomania, uzależnienia behawioralne stanowią wyzwania cywilizacyjne o zasięgu globalnym. Powodują stały wzrost problemów społecznych, stwarzają zagrożenia i obniżają ogólny poziom zdrowia społeczeństwa. Powiązane z nim są takie problemy jak: przemoc, ubóstwo, wykluczenie społeczne, konflikt z prawem, choroby psychiczne. Problematyka uzależnienia nie ogranicza się jedynie do samego faktu uzależnienia bądź zagrożenia uzależnieniem. Jest to problem, który zaburza funkcjonowanie całej danej rodziny. Organizując pomoc należy mieć na uwadze zarówno osoby uzależnione jak i członków rodziny. Jest rzeczą oczywistą, że deficyty jednej grupy społecznej, zakłócają funkcjonowanie całej społeczności lokalnej. Konieczne jest traktowanie problemu alkoholizmu, narkomanii i uzależnień behawioralnych w kontekście polityki społecznej.

2. Rynek napojów alkoholowych w gminie

Na dzień 31 grudnia 2024 roku w gminie Bliżyn zamieszkiwało ogółem 7610 mieszkańców (zameldowanych stale i czasowo).

W roku 2024 Wójt Gminy Bliżyn wydał 1 zezwolenie na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych tj; na sprzedaż alkoholu powyżej 4,5% do 18% z wyjątkiem piwa.

Na dzień 31 grudnia 2024 roku w Gminie Bliżyn obowiązywało 35 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, w tym 33 zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży i 2 zezwolenia na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży. Z zezwoleń tych korzystało 13 podmiotów w tym 11 punktów sprzedaży detalicznej i 2 punkty gastronomiczne.

Zarejestrowane w gminie punkty sprzedaży alkoholu korzystały ogółem z 35 zezwoleń, z tego:

- 1) na sprzedaż alkoholu do 4,5% oraz piwa - 14 (12 punktów sprzedaży detalicznej i 2 punkty gastronomiczne),
- 2) na sprzedaż alkoholu powyżej 4,5% do 18% z wyjątkiem piwa – 12 ,
- 3) na sprzedaż alkoholu powyżej 18% - 12.

3. Występujące problemy i podejmowane działania

- 1) Naruszanie prawa i porządku publicznego osób będących pod wpływem alkoholu na terenie gminy Bliżyn w 2024 roku:
 - interwencje domowe – 18
 - zatrzymanie pod wpływem alkoholu - 18
 - wykroczenia przeciwko porządkowi publicznemu dokonane przez osoby nietrzeźwe – 32
 - zdarzenia drogowe z udziałem nietrzeźwych kierujących – 3
- 2) Wśród osób stosujących przemoc w rodzinie, w znacznym stopniu alkohol jest przyczyną tego zjawiska. W 2024 roku Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Bliżyn wypełnił 6 Niebieskich Kart w tym w 6 przypadkach przyczyną stosowania przemocy był alkohol. Wszystkie rodziny zostały objęte wsparciem w zależności od potrzeb m.in. pedagoga szkolnego, pracownika socjalnego, psychologa, terapeuty ds. uzależnień, dzielnicowego i kuratora.
- 3) Liczba rodzin objętych pomocą przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bliżynie, w których dodatkowym kryterium udzielenia pomocy jest problem alkoholowy – 45.
- 4) W celu udzielania pomocy psychologicznej rodzinom, w których występują problemy alkoholowe oraz przemoc w rodzinie Gmina Bliżyn prowadzi Punkt Konsultacyjny dla Osób Uzależnionych i Współuzależnionych oraz doznających przemocy, w którym dyżury pełnią specjaliści: pedagog, terapeuta ds. uzależnień oraz psycholog.

W 2024 roku w Punkcie Konsultacyjnym udzielono 81 porad, z których skorzystało 84 osoby.

- 5) Do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2024 roku wpłynęły 42 wnioski o leczenie odwykowe, w wyniku czego:

- przeprowadzono 72 rozmowy (z osobami uzależnionymi, współuzależnionymi, dorosłymi dziećmi uzależnionych, członkami rodzin, świadkami),
- 24 osoby zmotywowano do dobrowolnego leczenia,
- w stosunku do 7 osób skierowano do Sądu Rejonowego w Skarżysku-Kamiennej wnioski o zastosowanie leczenia odwykowego zamkniętego.

6) W 2024 roku do GKRPA nie wpłynęły żadne zgłoszenia o nieprawidłowościach w punktach sprzedaży alkoholu wobec powyższego członkowie zespołu jedynie na bieżąco monitorowali prawidłowe oznakowanie stanowisk do sprzedaży napojów alkoholowych. Członkowie Komisji również nie zauważyli uchybień wśród sprzedawców dotyczących sprzedaży alkoholu osobom nieletnim oraz będącym pod wpływem alkoholu.

4. Wnioski do realizacji zadań

1) Działania profilaktyczne powinny przede wszystkim koncentrować się na:

- a) budowaniu właściwych postaw wobec spożywania alkoholu, narkotyków przez dzieci i młodzież oraz dorosłych,
- b) budowaniu właściwych postaw wobec używania produktów zawierających nikotynę przez dzieci i młodzież oraz dorosłych,
- c) budzeniu u dzieci i młodzieży świadomości zagrożeń związanych z korzystaniem z internetu, poprzez zwrócenie szczególnej uwagi na problem nadużywania internetu za pośrednictwem komputera i urządzeń przenośnych,
- d) promowaniu alternatywnych do przebywania w sieci sposobów spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież, poszerzeniu świadomości rodziców i nauczycieli na co powinni zwracać uwagę, jak reagować na nadużywanie komputera/internetu,
- e) organizacji i promowaniu alternatywnych form spędzania wolnego czasu.

ROZDZIAŁ II. OGÓLNE ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii oraz innych uzależnień na lata 2026-2029 rok zakłada kontynuację działań i inicjatyw z lat poprzednich poprzez prowadzenie szerokiej współpracy z instytucjami, jednostkami samorządowymi i organizacjami pozarządowymi działającymi w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii.

Cel główny programu:

Aktywizacja instytucji, organizacji, stowarzyszeń i ludności gminy w obszarze promocji zdrowego stylu życia, ze szczególnym zwróceniem uwagi na ograniczenie spożycia alkoholu, zakaz zażywania narkotyków oraz środków psychoaktywnych, a także przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Cele szczegółowe:

1. Rozwijanie współpracy na rzecz przerwania procesu degradacji osób uzależnionych i ich rodzin oraz osób zagrożonych uzależnieniem.
2. Zwiększenie liczby ofert skierowanych do środowisk trudnych w dziedzinach pomocy psychologicznej, edukacyjnej, rekreacji, sport oraz podnoszenie kwalifikacji własnych.
3. Kreowanie modelu życia bez nałogów i promowanie postaw społecznych ważnych dla profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych poprzez zwiększenie ofert profilaktyczno-edukacyjnych skierowanych dla młodzieży.
4. Rozwijanie edukacji publicznej na temat szkodliwości uzależnień, w tym również uzależnień behawioralnych.
5. Kształtowanie odpowiedniej polityki społecznej w rozumieniu problemu związanego z nadużywaniem alkoholu.

6. Propagowanie "Trzeźwego modelu życia, jako świadomego wyboru" poprzez tworzenie systemu oddziaływań opartego na profesjonalnym wsparciu w profilaktycznym procesie wychowawczym społeczeństw w tym dzieci, młodzieży oraz dorosłych.

7. Oddziaływanie na procesy degradacji społecznej, a w szczególności osób uzależnionych i ich rodzin.

8. Motywowanie do wyboru "życia w trzeźwości".

9. Zmniejszenie szkód zdrowotnych, społecznych spowodowanych nadużywaniem alkoholu.

10. Pomoc w samorealizacji poprzez pomoc terapeutyczną.

11. Zapewnienie wsparcia i profesjonalnej pomocy w rozwiązywaniu problemów alkoholowych oraz narkotykowych.

12. Inicjowanie przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania napojów alkoholowych.

13. Popularyzacja nowoczesnej wiedzy z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, narkotykowych oraz z zakresu uzależnień behawioralnych.

14. Współpraca z instytucjami i organizacjami działającymi w sferze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, narkotykowych i uzależnień behawioralnych.

ROZDZIAŁ III. ADRESACI PROGRAMU

Program skierowany jest do wszystkich mieszkańców gminy Bliżyn. Ma przeciwdziałać używaniu alkoholu i narkotyków oraz innych środków psychoaktywnych przez uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych oraz osób dorosłych. Ma przestrzegać przed uzależnieniem najmłodszych oraz ma przeciwdziałać uzależnieniom behawioralnym poprzez podjęcie działań profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży oraz dorosłych mieszkańców gminy Bliżyn.

ROZDZIAŁ IV. REALIZATORZY GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH, PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII ORAZ INNYCH UZALEŻNIEŃ

Realizatorami programu są:

- 1) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 2) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- 3) Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej,
- 4) szkoły publiczne z terenu gminy,
- 5) Powiatowa Komenda Policji w Skarżysku-Kamiennej,
- 6) stowarzyszenia trzeźwościowe działające na terenie gminy i powiatu,
- 7) inne podmioty, którym zlecone będą zadania.

ROZDZIAŁ V. STRATEGIE I METODY DZIAŁANIA

Główne zadania programu w szczególności będą obejmować:

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych, spożywających alkohol ryzykownie i szkodliwie lub używających substancji psychoaktywnych oraz członków rodzin osób z problemami wynikającymi z nadużywaniem alkoholu i substancji psychoaktywnych, jak również dla osób dotkniętych przemocą domową.

- 1) prowadzenie rozmów z osobami uzależnionymi i członkami ich rodzin w celu nakłonienia ich do podjęcia leczenia odwykowego,
- 2) prowadzenie punktu konsultacyjnego dla osób zagrożonych, uzależnionych i ich rodzin, współpraca z dyrektorami szkół, pedagogami i policją,

- 3) udzielanie pomocy w nawiązaniu kontaktu z lekarzem psychiatrą, terapeutą w celu określenia stopnia uzależnienia i ustalenia form leczenia, współpraca z poradnią odwykową, policją, służbą zdrowia, stowarzyszeniami trzeźwościowymi, klubami abstynenta,
- 4) podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu poddania się leczeniu odwykowemu w zakresie leczenia odwykowego,
- 5) kierowanie na terapię osób uzależnionych i współuzależnionych,
- 6) podawanie do publicznej wiadomości wykazu placówek zajmujących się leczeniem i profilaktyką,
- 7) kontynuowanie pomocy i udzielanie wsparcia osobom uzależnionym utrzymujących trzeźwość w zakresie: zapobiegania nawrotom choroby, pomoc w ustaleniu indywidualnych sygnałów ostrzegawczych, rozpoznawania sytuacji kryzysowych i praca nad ich przezwyciężeniem, kształtowanie prawidłowych zasad komunikowania się z otoczeniem i zasad współżycia społecznego, kształtowanie prawidłowych relacji w rodzinie,
- 8) współpraca z Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym ds. przeciwdziałania przemocy domowej,
- 9) kierowanie do sądu wniosków o zastosowanie leczenia zamkniętego w stosunku do osób, które odmówiły dobrowolnego leczenia, bądź je przerwały,
- 10) finansowanie szkoleń specjalistycznych wraz ze zwrotem kosztów podróży dla członków GKRPA i pracowników Punktu Konsultacyjnego, pedagogów, personelu podstawowej opieki zdrowotnej, pielęgniarki szkolnej, pracowników policji, pomocy społecznej, sprzedawców.

2. Udzielenie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe oraz narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową:

- 1) zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego:
 - a) przyjęcie zgłoszenia o przypadku wystąpienia nadużywania alkoholu,
 - b) wezwanie na rozmowę osoby, co do której wpłynęło zgłoszenie,
 - c) skierowanie osoby na badanie biegłego w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnień,
 - d) przygotowanie dokumentacji związanej z postępowaniem sądowym wraz z opinią wydaną przez biegłego,
 - e) złożenie wniosku o wszczęcie postępowania do sądu rejonowego,
- 2) przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie:
 - a) przeciwdziałania przemocy w rodzinie z uwzględnieniem procedury „Niebieskiej Karty”, stała współpraca z Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym,
 - b) dalsza współpraca służb i instytucji stosujących procedury „Niebieskiej Karty” - Policji, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówek oświaty, służby zdrowia, kuratorów,
 - c) współpraca z ośrodkiem Interwencji Kryzysowej w Skarżysku-Kamiennej prowadzącym miejsca dla Ofiar Przemocy.
- 3) funkcjonowanie Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych, współuzależnionych Ofiar Przemocy w Rodzinie - zadania:
 - a) motywowanie zarówno osób uzależnionych, jak i współuzależnionych do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia odwykowego, kierowanie do leczenia specjalistycznego,
 - b) udzielanie wsparcia po zakończonym leczeniu odwykowym,
 - c) rozpoznanie zjawiska przemocy domowej, udzielenie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymywania przemocy,
 - d) inicjowanie interwencji w przypadku diagnozy przemocy domowej,
 - e) gromadzenie aktualnych informacji na temat dostępnych miejsc pomocy i kompetencji poszczególnych służb i instytucji z terenu gminy,

- f) współpraca z placówkami odwykowymi, grupami samopomocowymi, stowarzyszeniami trzeźwościowymi,
- 4) zapobieganie powstawaniu problemów związanych z nadużywaniem alkoholu,
- 5) pomoc psychologiczna dla dzieci z rodzin z problemami alkoholowymi: udzielanie rodzinom pomocy terapeutycznej, socjalnej.
- 6) współpraca z innymi jednostkami samorządowymi oraz organizacjami pozarządowymi i podmiotami o których mowa w art. 3 ust.3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, w zakresie organizowania opieki psychologicznej, psychiatrycznej i prawnej dla rodzin dotkniętych problemami uzależnień oraz przemocą w rodzinie.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, oraz uzależnieniom behawioralnym w szczególności dla dzieci i młodzieży poprzez:

- 1) prowadzenie pozalekcyjnych zajęć rekreacyjno-sportowych,
- 2) prowadzenie kampanii informacyjnych i edukacyjnych, poprzez spotkania, konkursy, imprezy sportowo-rekreacyjne i inne oraz zakup materiałów niezbędnych do ich przeprowadzenia,
- 3) prowadzenie zajęć rekreacyjno-sportowych, dla dzieci objętych programem profilaktycznym w szkołach podstawowych, klubach sportowych i jednostkach OSP na terenie Gminy Bliżyn,
- 4) rozszerzenie programów zajęć profilaktycznych dla dzieci i młodzieży o różne formy sportowo-turystyczne, organizowanie wycieczek, rajdów pieszych i rowerowych,
- 5) realizowanie programów profilaktycznych dla uczniów, warsztatów oraz szkoleń i konferencji dla rodziców, uczenie umiejętności służących zdrowemu i trzeźwemu życiu,
- 6) promowanie aktywnych form spędzania wolnego czasu przez rodziny, dzieci i młodzież, poprzez finansowanie zajęć, imprez i projektów realizowanych przez różne organizacje dla dzieci i młodzieży, (np.: konkursów literackich, plastycznych, sportowych, rozrywkowych propagujących zdrowy styl życia) z włączeniem programów profilaktycznych,
- 7) finansowanie zakupów plakatów, broszur, filmów i innych materiałów edukacyjnych o tematyce profilaktycznej,
- 8) dofinansowanie różnych form artystycznych, propagujących zdrowy i trzeźwy styl życia (spektakle, koncerty, seanse filmowe, wystawy itp.),
- 9) wspomaganie rozwoju dziecka w poczuciu więzi z rodziną i środowiskiem,
- 10) edukacja rodziców w zakresie ochrony dziecka przed różnymi uzależnieniami, poprzez między innymi finansowanie zajęć promujących trzeźwy i bezpieczny sposób spędzania czasu przez dzieci i młodzież oraz motywujących do większej aktywności w życiu społecznym,
- 11) nawiązanie współpracy z policją w celu prowadzenia wspólnych działań profilaktycznych m.in. poprzez kontrolę miejsc narażonych na działalność dealerów narkotykowych głównie szkół,
- 12) współpraca członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ze szkołami, stowarzyszeniami i parafiami działającymi na terenie gminy, Gminnym Ośrodkiem Kultury, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej na rzecz zintegrowania systemu problematyki gminnej,
- 13) organizowanie zimowisk, kolonii i półkolonii z programem profilaktycznym, dla dzieci z rodzin biednych i dysfunkcyjnych,
- 14) wspieranie wszechstronnego rozwoju dzieci poprzez pracę opiekuńczo-wychowawczą z włączeniem programów profilaktycznych.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy domowej. Współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi jednostkami pożytku publicznego w obszarze profilaktyki i rehabilitacji uzależnień. w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym poprzez :

- 1) promowanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież poprzez: wspieranie uczniowskich klubów sportowych, klubów i organizacji sportowych oraz finansowanie imprez sportowo - rekreacyjnych i sportowych zajęć pozalekcyjnych również w placówkach oświatowych,
- 2) organizowanie ferii zimowych oraz półkolonii letnich wraz z programem socjoterapeutycznym dla dzieci i młodzieży,
- 3) prowadzenie zajęć opiekuńczo – wychowawczych w ramach profilaktyki uzależnień,
- 4) udzielanie wsparcia środowiskom abstynenckim w realizacji idei trzeźwego życia.

5. Przeciwdziałanie przemocy domowej i przemocy rówieśniczej.

- 1) realizacja programów dla rodziców – warsztaty umiejętności rodzicielskich – przygotowujących rodziców do wychowywania dzieci bez przemocy,
- 2) organizowanie szkolnych warsztatów, podczas których dzieci i młodzież będą miały okazję do wspólnego zastanowienia się nad alternatywnymi sposobami rozładowania negatywnych emocji i skutecznymi sposobami rozwiązywania konfliktów bez używania przemocy,
- 3) prowadzenie działalności informacyjnej dotyczącej procedury „Niebieskiej Karty”,
- 4) upowszechnianie informacji dotyczących zjawiska przemocy domowej i możliwości przeciwdziałania przemocy w rodzinach, w szczególności rodzinom z problemem alkoholowym,
- 5) współpraca z zespołem interdyscyplinarnym ds. przeciwdziałania przemocy domowej.

6. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów o sprzedaży napojów alkoholowych oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela posiłkowego.

- 1) nadzór nad przestrzeganiem zasad obrotu napojami alkoholowymi,
- 2) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących sprzedaży napojów alkoholowych osobom nieletnim, nietrzeźwym oraz w przypadku złamania zakazów promocji i reklamy napojów alkoholowych,
- 3) kontynuowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych,
- 4) w uzasadnionych wypadkach występowanie do Rady Gminy o zweryfikowanie uchwały w punkcie określającym miejsca czy też okres czasu kiedy winna być zakazana sprzedaż napojów alkoholowych.

7. Działania na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwym kierowcom i bezpieczeństwa w miejscach publicznych poprzez:

- 1) współpraca na rzecz zwiększenia bezpieczeństwa ruchu drogowego,
- 2) inicjowanie działań na rzecz systematycznego podejmowania interwencji przez funkcjonariuszy policji w sytuacjach spożywania alkoholu w miejscach publicznych,
- 3) działania na rzecz zwiększania bezpieczeństwa na boiskach piłkarskich, salach gimnastycznych – poprzez zakaz wnoszenia i spożywania napojów alkoholowych oraz przebywania na terenie obiektów sportowych nietrzeźwych kibiców,
- 4) kampania informacyjna na temat konsekwencji prowadzenia pojazdów pod wpływem alkoholu, narkotyków i dopalaczy.

ROZDZIAŁ VI. ZAPEWNIENIE DZIAŁALNOŚCI GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

1. Zadania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych określa ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

2. Członkowie GKRPA za udział w posiedzeniach komisji lub zespołu otrzymują wynagrodzenie w wysokości:

- przewodniczący GKRPA 300,00 zł brutto za jedno posiedzenie,
- sekretarz GKRPA 290,00 brutto za jedno posiedzenie,

- pozostali członkowie GKRPA

250,00 brutto za jedno posiedzenie.

Wypłata wynagrodzenia następować będzie na podstawie imiennej listy obecności członków na posiedzeniu.

3. Członkom GKRPA przysługują diety i zwrot kosztów podróży na zasadach obowiązujących pracowników Urzędu Gminy.

4. Koszt obsługi zadań Programu realizowanych przez GKRPA w tym między innymi doposażenie stanowisk pracy poprzez zakup artykułów biurowych i papierniczych, sprzętu biurowego, literatury i czasopism specjalistycznych finansowane będą ze środków programu.

ROZDZIAŁ VII. KONTROLA PRZESTRZEGANIA ZASAD OBROTU NAPOJAMI ALKOHOLOWYMI

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych podejmuje działania w zakresie:

- 1) prowadzenia kontroli przestrzegania warunków sprzedaży napojów alkoholowych,
- 2) inicjowania działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień,
- 3) opiniowania wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, wydawanie opinii w formie postanowienia.

2. Kontrole przestrzegania zasad obrotu napojami alkoholowymi są prowadzone w oparciu o uchwały:

- 1) nr XXXII/252/2018 z dnia 28 czerwca 2018r. w sprawie zasad usytuowania na terenie gminy Bliżyn miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych,
- 2) nr XXXII/251/2018 z dnia 28 czerwca 2018 r. w sprawie określenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie gminy Bliżyn,
- 3) nr VII/58/03 Rady Gminy w Bliżynie z dnia 3 września 2003 r. w sprawie ustalania dni i godzin otwierania oraz zamykania placówek handlu detalicznego, zakładów gastronomicznych i zakładów usługowych dla ludności na terenie gminy Bliżyn oraz uchwały nr XVI/85/2012 Rady Gminy Bliżyn z dnia 14 lutego 2012 r. w sprawie zmiany uchwały Nr VII/58/03 Rady Gminy Bliżyn z dnia 3 września 2003 r. w sprawie ustalania dni i godzin otwierania oraz zamykania placówek handlu detalicznego, zakładów gastronomicznych i zakładów usługowych dla ludności na terenie gminy Bliżyn.

3. Zezwolenie na sprzedaż alkoholu wydawane jest na podstawie art. 18 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

4. Cofnięcie zezwolenia następuje na podstawie art. 18 ust. 10 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

ROZDZIAŁ VIII. ZASADY FINANSOWANIA I REALIZACJA PROGRAMU

Źródłem finansowania zadań zawartych w niniejszym Programie będą środki finansowe budżetu Gminy stanowiące dochody z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, wniesione przez podmioty gospodarcze zgodnie z art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Dochody te stanowią dochód gminy, który w całości jest przeznaczany na realizację programu.

Klasyfikacja budżetowa obejmuje dział 851 (Ochrona zdrowia), rozdział 85153 (Zwalczanie Narkomanii) oraz 85154 (Przeciwdziałanie Alkoholizmowi).

Dodatkowym źródłem finansowania mogą być środki, pozyskiwane z tytułu wprowadzonego podatku od sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml – tzw. „opłat za małąkę” przeznaczone na przeciwdziałanie negatywnym skutkom spożywania alkoholu.

Zadania wskazane w niniejszym programie planuje się w kwotach określonych w corocznej uchwale budżetowej Gminy Bliżyn:

Plan ten w szczególności uwzględniać musi:

- koszty realizacji zadań profilaktycznych;
- koszty kursów i szkoleń;
- wynagrodzenia członków GKRPA;
- koszty związane z utrzymaniem Punktu Konsultacyjnego.

Plan finansowy, z uwagi na kilkuletnią perspektywę realizacji niniejszego Programu, może być modyfikowany i zmieniany w danym roku jego realizacji, z uwzględnieniem przesunięć środków między zadaniami.

Środki, o których mowa niewykorzystane w bieżącym roku budżetowym są przenoszone na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii oraz innych uzależnień w roku następnym.

ROZDZIAŁ IX. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych sporządza raport z wykonania w danym roku Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przeciwdziałania Narkomanii oraz innych uzależnień i efektów jego realizacji, który przedkłada Radzie Gminy w terminie do dnia 30 czerwca roku następującego po roku, którego dotyczy raport.

ROZDZIAŁ X. WYKAZ ZADAŃ / DZIAŁAŃ DO REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA LATA 2026-2029

- 1) Kontynuowanie działalności Punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych, współuzależnionych oraz dotkniętych przemocą domową oraz udzielanie konsultacji i informacji w zakresie uzależnień behawioralnych.
- 2) Opłata kosztów związanych z powołaniem biegłego sądowego orzekającego w przedmiocie uzależnienia oraz skierowaniem sprawy do sądu oraz innych opłat skarbowych.
- 3) Rozpowszechnianie materiałów informacyjnych na temat uzależnień w tym behawioralnych i przemocy oraz możliwości korzystania z pomocy terapeutycznej.
- 4) Prowadzenie i finansowanie w szkołach szkoleń oraz programów profilaktycznych dla dzieci, młodzieży, rodziców oraz pedagogów i nauczycieli.
- 5) Wspieranie i finansowanie kampanii, programów i przedsięwzięć profilaktycznych w tym realizowanych przez działające w szkołach sekcje i kółka zainteresowań oraz udział w finansowaniu lokalnych imprez profilaktycznych promujących zdrowy styl życia adresowanych do dzieci, młodzieży i osób dorosłych.
- 6) Wspieranie i finansowanie realizowanych różnych form zajęć dla dzieci, młodzieży i osób dorosłych oraz organizacja imprez kulturalnych lub sportowych z programem profilaktycznym dla mieszkańców z terenu gminy Bliżyn.
- 7) Finansowanie szkoleń dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, sprzedawców, wychowawców, pedagogów, nauczycieli, pracowników socjalnych, asystentów rodziny, członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej.
- 8) Współpraca z instytucjami, stowarzyszeniami i innymi organizacjami zajmującymi się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, uzależnień od narkotyków oraz uzależnień behawioralnych.
- 9) Dofinansowanie wypoczynku letniego oraz innych form wypoczynku dla dzieci i młodzieży w szczególności z rodzin biednych, dysfunkcyjnych wraz z realizacją programów profilaktycznych.
- 10) Upowszechnianie wiedzy dotyczącej uzależnień behawioralnych, narkotyków oraz alkoholu w tym wydawanie, dystrybucja materiałów informacyjno-edukacyjnych oraz prowadzenie kampanii społecznych.
- 11) Prowadzenie rozmów motywujących do podjęcia leczenia odwykowego od alkoholu, narkotyków, uzależnień behawioralnych.

12) Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu oraz zagrożonych narkomanią i uzależnień behawioralnych.

WOJT
Mariusz Wałachnia

Uzasadnienie

Na podstawie art. 4¹ ust.2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz art.10 ust. 1-2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 ze zm.), samorządy gminne są zobowiązane do uchwalania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniu narkomanii na okres nie dłuższy niż 4 lata.

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu i przeciwdziałania narkomanii należy do zadań własnych gminy. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii oraz innych uzależnień dla Gminy Bliżyn na lata 2026-2029 określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z nadużywania alkoholu, zażywania substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych. Gminny Program jest kontynuacją zadań realizowanych w latach ubiegłych oraz określa sposób realizacji zadań własnych gminy wynikających z art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, a także zadań wynikających z art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

Program skierowany jest do mieszkańców z terenu Gminy Bliżyn, a w szczególności do osób zagrożonych uzależnieniami i uzależnionych oraz członków ich rodzin, nauczycieli i pedagogów, specjalistów z zakresu uzależnień, sprzedawców alkoholu, rodziców i opiekunów oraz do dzieci i młodzieży.

Budowanie spójnej strategii przeciwdziałania problemom uzależnień w Gminie opiera się na systemowości i konsekwentnym wdrażaniu działań profilaktycznych i terapeutycznych we współpracy z różnymi jednostkami prowadzącymi działania w tym zakresie tj. Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej, placówek oświatowych z terenu gminy, organizacji pozarządowych, policji oraz innych podmiotów realizujących zadania określone w Programie.

Na realizację zadań przeznaczone są środki uzyskiwane z tytułu wydawanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, oraz tytułu opłat od napojów alkoholowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml tzw. "małpek" które określa plan finansowy, w kwocie określonej w corocznej uchwale budżetowej Rady Gminy Bliżyn.

Przedstawiony projekt uchwały wraz z załącznikami znajduje swoje uzasadnienie w obowiązującym stanie prawnym.

WÓJT
Mariusz Walachnia